

Bankovní systém

Aktivita č. 2: Podnikání a právo
Prezentace č. 10
Autor: Jiří Lysák

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

- **Bankovní soustava je soustavou finančních institucí, které se zabývají bankovními operacemi**
- **Bankovní soustava je základem finančního systému tržní ekonomiky**

1

➤ **Tržní ekonomiky mají zpravidla dvoustupňovou bankovní soustavu, která je tvořena :**

a. CENTRÁLNÍ BANKOU

**b. KOMERČNÍMI BANKAMI a
FINANČÍMI INSTITUCEMI**

- **Centrální banka – v naší zemi –
ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA**
- **Je bankou vlády – vede její účet a slouží jako pokladna státního rozpočtu**
- **Provádí emisi peněz do oběhu, pečuje tak o stabilitu měny a úrokovou sazbu**
- **Reguluje činnost obchodních bank, poskytuje jim úvěry, drží část jejich vkladů (tzv. banka bank)**

➤ Centrální banka k plnění svých cílů využívá :

a. Změny ve výši povinných minimálních rezerv – komerční banky využívají vklady k poskytování půjček. Pro případ, že by si vkladatelé chtěli vyzvednout své peníze, musí mít banka zákonem dané rezervy (procento z přijatých vkladů). Centrální banka má právo měnit výši rezerv, a tím zvyšovat nebo snižovat rozsah financí, jež mohou komerční banky půjčit ostatním ekonomickým subjektům.

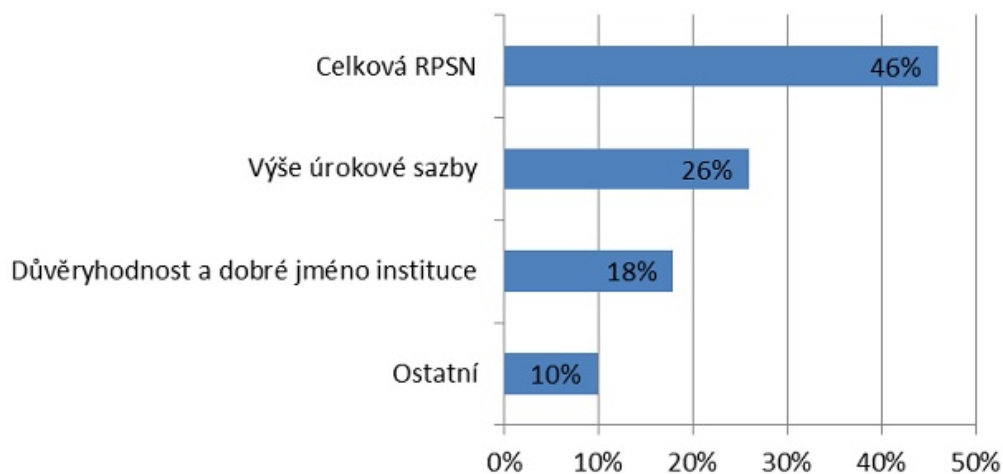
b. Operace na volném trhu

- ke zvyšování nebo snižování peněz v oběhu může centrální banka použít nákup nebo prodej státních obligací. Když obligace prodává, snižuje množství peněz v ekonomice a obráceně.

c. Změny diskontní sazby

- určuje diskontní, tj. úrokovou sazbu, za níž si mohou komerční banky od ní půjčovat
- od diskontní sazby se odvozují všechny úrokové sazby v ekonomice

Co je pro vás při rozhodování o sjednání úvěru nejdůležitější?

➤ Obchodní banky a jiné finanční instituce

- ✓ Jsou nejpočetnější složkou bankovní soustavy
- ✓ Mají povahu firem usilující o maximalizaci zisku
- ✓ Jejich činnost je regulována mnohem více než aktivity firem v jiných odvětvích
- ✓ Komerční banka, ČSOB, GE Money Bank ...

➤ Činnost obchodních bank se člení na tři typy operací :

- 1) Aktivní operace - poskytování úvěrů, půjček
- 2) Pasivní operace - přijímání vkladů a úvěrů, emise vlastních akcií
- 3) Zprostředkovatelské – převody peněz z účtu na účet, služby zákazníkům (směnárenské, depozitní)

➤ **instituce v bankovním systému vytvářejí
finanční trh :**

- ✓ **Finanční trh je místo, kde se střetává nabídka peněz, cenných papírů a dalších forem kapitálu s poptávkou po nich**
- ✓ **Je to místo, kde se střetávají subjekty, které mají dočasně volné prostředky a snaží se je zhodnotit, se subjekty, které jich mají nedostatek a snaží se je získat**

- Finanční trh se rozlišuje :
- ✓ Peněžní trh - předmětem obchodování jsou krátkodobé finanční nástroje se lhůtu splatnosti do jednoho roku (krátkodobé vklady, krátkodobé úvěry)
- ✓ Kapitálový trh – předmětem obchodování jsou střednědobé a dlouhodobé finanční nástroje se lhůtou splatnosti delší než jeden rok (akcie, dlouhodobé vklady, stavební spoření, penzijní připojištění)

➤ Mezinárodní měnový systém

- ✓ je to souhrn vzájemných vazeb mezi měnami a měnovými systémy jednotlivých států a oblastí
- ✓ umožňuje převádění měn jednotlivých zemí pomocí měnových kurzů

➤ Mezinárodní měnový fond

- ✓ Udržuje stabilitu měnových kurzů
- ✓ Pomocí půjček pomáhá řešit nerovnováhu platebních bilancí jednotlivých zemí
- ✓ Podporuje vytváření měnových rezerv jednotlivých států
- ✓ Koordinuje hospodářskou politiku jednotlivých zemí a usiluje o jejich hospodářský růst

➤ Světová banka (World Bank – WB)

- ✓ **Napomáhá fungování mezinárodního měnového systému**
- ✓ **Vypracovává ekonomické analýzy, zpracovává rozvojové strategie**
- ✓ **Zabezpečuje finanční prostředky pro nejchudší země světa**
- ✓ **Roku 2005 přesunula WB Česko ze skupiny rozvojových zemí do skupiny světových ekonomik, což znamená, že Česko nepotřebuje finanční podporu a pomoc a ztrácí nároky na úvěry**

➤ Měnový kurz

- ✓ Je to vzájemný poměr, v jakém se dvě měny navzájem směňují
- ✓ Státy obchodují mezi sebou, proto je nutné, aby jejich měny byly konvertibilní
- ✓ Konvertibilita měny je volná směnitelnost měny, tzn., že neexistují žádné limity pro nákupy této měny a obchody s ní

➤ Evropská měnová unie (EMU)

- ✓ Podstatou je nahrazení národních měn účastnických států měnou jednotnou
- ✓ Členy jsou všechny státy EU (28), z toho 17 jich používá euro
- ✓ Státy používající euro jsou začleněné v eurozóně
- ✓ Měnovou jednotku euro začalo používat v roce 1999 11 zemí a prováděly společnou měnovou politiku

- ✓ **V roce 2002 byly dány do oběhu euromince a eurobankovky**
- ✓ **Do eurozóny přistoupili 2001 Řecko, 2007 Slovinsko, 2008 Kypr a Malta, 2009 Slovensko, 2011 Estonsko**
- ✓ **11 států nezavedlo euro jako svou měnu – Bulharsko, Česko, Dánsko, Chorvatsko, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Polsko, Rumunsko, Švédsko, Velká Británie**
- ✓ **Existují státy, které používají euro na základě dohod – Monako, San Marino, Vatikán, Andora, Kosovo a Černá Hora**

Zdroje - literatura

- 1. **Holman, Robert - Pospíchalová, Dana.** *ÚVOD DO EKONOMIE - PRO STŘEDNÍ ŠKOLY.* PRAHA : Vydavatelství C.H.BECK, 2012. ISBN 978-80-7179-304-5.
- 2. **Klínský, Petr-Münch, Otto-Chromá, Danuše.** *Ekonomika.* Praha 8 : Vydavatelství EDUKO nakladatelství, s.r.o, 2012. ISBN 978-80-87204-65-8.

Zdroje - obrázky

- 1. **Frettie**. hledat obrázky. *Wikimedia Commons*. [Online] 09. 03 2009. [Citace: 10. 12 2013.] http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Komer%C4%8Dn%C3%AD_bank_a_in_T%C5%99eb%C3%AD%C4%8D,_Czech_Republic.jpg.
- 2. **Jklamo**. hledat obrázky. *Wikimedia Commons*. [Online] 11. 05 2011. [Citace: 10. 12 2013.] <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:CBNod.JPG>.
- 3. **STEM/MARK**. hledat obrázky. *Wikimedia Commons*. [Online] 16. 05 2013. [Citace: 10. 12 2013.] <http://www.hypoindex.cz/pri-sjednavani-hypoteky-a-uveru-je-pro-lidi-nejdulezitejsi-vysledna-castka-urokova-mira-a-duveryhodnost-banky/>.
- 4. **Blackfish**. hledat obrázky. *Wikimedia Commons*. [Online] 15. 08 2013. [Citace: 10. 12 2013.] http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Euro_banknotes_2002.png.

Obrázky byly nalezeny pod licencí Creativ commons nebo Public domain